Ч 82 Субота 15 (27) цьвітня 1895 Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Політичні дурисьвіти.

Кілька днів тому назад відбували ся в Петербурзі загальні збори т. зв. „славяньского“ благотворительного комітета — товариства, котре то ставить собі за задачу ширити якусь ніби то загально-славяньску гадку, гадку сполученя всіх Славян в одну цілість, розуміє ся, під проводом і опікою Росиї, у себе же дома есть за сполученем самодержавія з православієм — значить ся, за таким ладом в державі, котрий не дає не то вже другим народам в Росиї, але навіть і самому народови росийскому права забирати голос в своїй власній справі і що небудь о собі рішати. Товариство се як і другі єму подібні має до розпорядимости великі гроші і старало ся ними з давендавна позискати поодиноких людий межи Славянами за границею, зразу ніби то для загально-славяньскої або панславістичної гадки, доки аж не показало ся, що в тій его любови до Славян не криє ся нічого иншого, як лиш охота обаламученя Славян і підготовленя їх до služеня чисто росийским інтересам. Ті, що зразу дали ся були зловити на приманчиву, але пусту гадку загально-славяньску, відступили опісля від неї і нині про справдішних панславістів вже нічого не чувати; остались лиш ті, що пішли служити чисто росийским інтересам, відцуравшись свого власного народу і з них поробили ся запроданці, вороги свого власного народу. То суть ті люди, котрих у нас і деинде називають — москвофілами. Межи москвофілами а благотворительними комітетами в Росиї есть тісна звязь: комітети дають — москвофіли беруть; комітети приказують — москвофіли роблять. У всіх народів славяньских, де лиш проявилось було житє народне, старалась Росия при помочи тих комітетів его убити. Комітети ті при помочи своїх аґентів старали ся зараз обаламутити Славян і збити їх з простої, народної дороги. Так було у Сербів, у Болгар, Хорватів, Словінців, у нас а навіть і у Чехів. Коли Чехи свого часу були близькі осягненя своєї майже державної независимости, то Росия тому рішучо спротивилась, бо їй було то дуже не на руку. Коли ж Чехи двигнулись відтак власними силами, то росийскі панславісти старались їх обаламутити; але то їм не удало ся. То само ділось і в Болгариї, як то всї ще дуже добре маємо в памяти; то само діяло ся і діє ся ще у нас. Наші москвофіли, що служать інтересам Росиї, старають ся все і на кождім кроці убивати наше житє народне, а навіть їм удало ся дійстно убити его межи Русинами на Угорщині. Ті політичні дурисьвіти туманили славяньскі народи якимись панславістичними ідеями, а поправді убивали в них житє народне та старали ся поробити з них покірних слуг Росиї на случай потреби. Але що найцікавійше — они туманили також і свій власний нарід, передовсім же своє правительство, доказуючи, що славяньскі народи не бажають більше нічого, як лиш сполучити ся з Росиєю не лиш політично, але й культурно — покинути свою рідну мову, свою віру, а приняти мову росийску та росийске православє і злити ся з народом росийским в одну нероздільну цілість. Був час, коли росийске правительство, росийска суспільність вірили тим дурисьвітам на слово. Була лиш дуже мала горстка просьвічених Росиян, котра тому не вірила а уважала тих дурисьвітів за то, чим они по правді були. Але аж послідні голосні події в Болгариї переконали росийске правительство бодай по части, а росийску суспільність вповні, яка була робота тих благотворительних комітетів — що они туманили і Росию. В поглядах росийского правительства, а ще більше в поглядах росийскої суспільности настала нараз зміна і они почали відвертати ся від благотворительних комітетів та їх діятелів.

Розуміє ся, що росийскі славянофіли в благотворительних комітетах не хотіли признати ся до того, що то они дурили Росию і весь сьвіт, але звалили вину на заграничних Славян. На торічних зборах петербургского благотворительного комітету старав ся проф. Ламанский доказати, що то Славяни обманювали Росию, — Росия так щиро їх полюбила, а они показались їй невдячними; длятого повинна Росия неоглядати ся тепер на Славян і лишити їх своїй судьбі. На сегорічних зборах виступив же полковник Комаров і старав ся доказати, що торічна бесіда Ламанского навела у прочих Славян гадку, що Росия їх ненавидить. Панславістичний полковник сказав, що Славяни повинні безусловно вірити Росиї, бо она їх любить як матїр. Велике серце росийского народу, переповнене любовію, не памятає зла. Славяни повинні старати ся всїма силами о то, щоби Росия стала ся осередком всіх Славян, а аж тогди вільно їм подумати о своїх власних інтересах. (Ага! — вилїзло шило з мішка!).

Редактор „Гражданина“, кн. Мещерский відповів на то самодурство полковника Комарова дуже рішучо і отверто, а его відповідь ставить в правдивім сьвітлї ту любов Росиї для Славян, то „широке серце“ росийского народу, о котрім Комаров набалакав на зборах. Кн. Мещерский каже: „Комаров есть фантас-

Прачка.

Оповіданє І. Д. Ахшарумова.

(Дальше).

Так пережила дівчина кілька літ і чого она не натерпілась. Раз гнали за ними вовки в лїсї і були би їх цілком з'їли, та на щастє над'їхали на стрічу купці з набором. Другий раз отець пяний випав з саний і она вніякий спосіб не могла ні збудити, ні підоймити его; розумний кінь виручив їх з біди: навкучивши собі стояти, утїк до дому і своєю появою з пустими саньми дав домашним знати про пригоду.... Їх найшли напів замерзлих на дорозї, при чім дївчина все торкала вітця, натирала і сама ледве жива ходила довкола, падала, знов вставала, плакала, кликала о поміч, але не покидала вітця, знаючи, що без неї він замерзне.

О науцї, о школї не було й гадки, нужда у них дома була така велика, що неможливо було видати два три рублї на школу, їх треба було на хлїб, на горівку; але і хлїба часто не ставало і родина голодувала цїлими днями. Тодї Настю посилали по сусїдках випрошувати хлїба або муки і, если она приходила з пустими руками домів, били.

Поїздкам до міста прийшов скоро конець. Настя занедужала і лягла, а отець, поїхавши сам, згубив коня з возом і відморозив собі руки і ноги. Коня найшли, але відморожені части тїла так розболїли, що він перестав вже бути робітником і лише валяв ся на печи і охав. Настя дуже живо оповідала, як єї отець мучив ся і як мати его лїчила.

— Дуже ми его жалували, — говорила — инколи серце розривало ся. Старець метав ся, стогнав і заєдно просив горівки. Гроший не було ні шелюга, то мама продали свій кафтан та купили для тата горівки; відтак коли горівка вся вийшла, стали продавати хлїб, а самі бідні голодували. Та тато й нїчого не їли, були би заєдно пили.

Справа тим скінчила ся, що від пальців на руках і ногах лишили ся у вітця лише почорнївші кістки, котрі по части самі відпали, а по части мати відрізала їх ножем.

Ось які спомини лишили ся у нашої прачки з єї дитиньства. Молодість не була лїпша. Настя виросла на високу, гарну дївчину, за котрою бігали всї паробки в селї, але єї серце тягнуло лише до одного. На сцену являють ся хороший Івась і сїльский роман в цїлій своїй простотї. Они відразу полюбили ся і відразу рішили побрати ся.

— Дуже я его любила — вздихала Настя — і він мене любив, та не в добрий час ми полюбили ся, не дармо ворони заєдно кракали над нами, як ми під вечер за огородом сходились. „На голову, прокляті!“ відганяв їх мій Івась, а я все тулила ся до него зі страху, так якось прикро менї було, часом і тепер згадаю.

Родина Івася була богата і не хотїла брати до себе бідну невістку. А щоби вибити дур з голови Івася, его відіслали до Петербурга, до дїда на зарібки. Там він закрутив ся, загуляв і забув свою Настю, а єї також скоро завинули, видали замуж за Прокопа, теперішнього єї чоловіка. Ось і цїлий роман. Дальше знов іде гірке житє і тиха без нарікань борба з нуждою.

За рік уродив ся син і она чотири місяці кормила его своїми грудьми. Згадки о тій дитинї остали вічною раною в єї серци, она аж залила ся сльозами, коли дійшла до сего в своїм оповіданю.

— Дмитрика взяли від мене — хлипала, утираючи очи запаскою — велїли чужого кормити, паня в містї. Там я пережила цїлий рік, а як вернула домів, довідала ся, що мій Дмитрик умер. Я лише ним жила, панї, — додала, обертаючи ся до моєї жінки — все о нїм гадала, посилала гостинцї, а его вже й тодї не було, та менї не сказали. Ах!... панї, ви й самі мати, то знаєте, як менї було!

На сїльскім кладовищи була могилка Дмитрика, она віднайшла єї і ходила туди кождого дня. Збирала цьвіти в поли і обережно укладала їх на могилку. Але цьвіти повяли, а могилку занесло в зимі снїгом. Більше дїтий не було і коли Прокіп пішов під весну на зарібки, остала Настя сама одна в родинї Про-

том, котрого проповіди о сполученю всїх Славян при помочи Росиї, не мають нїякої основи. Нехай собі бесїдники з комітету говорять, що хотять, але то єсть річ зовсїм певна, що будуча історія Росиї не буде вязати ся з пробами якогось духового сполученя Славян. Коли-б настали якісь зміни, то Росия поробить з балканьских держав по просту ґубернії а славяньских „братів“ поставить під власть енерґічних ґубернаторів. То єсть історична правда“. — Кн. Мещерский сказав щиро і отверто правду. То ждало би і всїх инших Славян, не лиш тих, що на Балкані.

Перегляд полїтичний.

На вчерашнім засїданю Палати послів вела ся дальша дебата над реформою податковою а іменно над справою оподаткованя товариств обовязаних до публичного складаня рахунків. Пос. Морзей заявив іменем клюбу Гогенварта, що клюб застерігає собі в сїй справі вільну руку. — Внесенє пос. Пернерсторфера в справі слїдства в цегольнях під Віднем відкинено. — Пос. Айм інтерпелював, для чого позволено ужити в тих цегольнях войска до помочи.

До Köln. Ztg. доносять з Петербурга, що праса росийска настає дуже на зміну хіньско-японьского договору. Цар на пращальнім снїданю данім в честь нїмецкого амбасадора Вердера зложив дуже успокоюючі завіреня для европейской полїтики в справі хіньско-японьского договору.

В Нїшу відкрив вчера король скупштину престольною бесїдою, в котрій зазначив, що треба успокоювати пристрасти полїтичні а звертати увагу на справи фінансові та на удержане дружних відносин до всїх держав.

Новинки

Львів дня 26 цьвітня 1895

— **Перенесеня.** П. Намістник перевіє концептового практиканта Намістництва Ил. Гошовского зі Львова до Сокаля. — П. Намістник поручив повітовому ветеринареви Руд. Пшиконї повнити обовязки оглядача зьвіряг і зьвірячих плодів на входовій стациї в Підволочисках.

— **Галицка каса ощадности у Львові** ухвалила на вчерашнім своїм засїданю роздїлити 15.000 зр. на ріжні добродійні і пожиточні цїли. З поміж руских институций і товариств одержали: Монастир СС. Василиянок у Львові на дївочий институт 200 зр., товариство руских ремісників „Зоря“ 100 зр., товариство „Шкільна поміч“ 100 зр. і товариство „Руслан“ 100 зр.

— **Надзвичайні загальні збори „Рускої Бесїди“ у Львові** відбудуть ся дня 8 мая о годинї 6-тій вечером в льокали товариства при ул. Вірменьскій ч. 2. На порядку дневнім стоять: Справа мешканя і справа комітету та фонду будови руского театру.

— **З Станіславова** пишуть, що в недїлю дня 28-го цьвітня відбуде ся заходом товариства Руских женщин друга часть відчиту д-ра Николая Сабата „Про вплив клясицизму на образоване і виховане“, на котрий видїл товариства Вп. членів з родинами запрошує. Льокаль: саля любителїв сьпіву (ул. Собіского ч. 18). Час: година $3\frac{1}{2}$ по полудни. Вступ безплатний.

— **Під колесами воза** погиб передвчера вечером 6 лїтний хлопець Йосиф Урбан у Львові. Хлопець з пустоти учепив ся воза, щоби провезти ся, але сили его опустили і він упав під віз так нещасливо, що колеса роздавили єму груди і ноги і він в короткім часї помер.

— **Розправа карна против Айхінґера**, убийника адвоката віденьского Ротціґля, закінчила ся одноголосним притакуючим вердиктом судиїв присяжних і засудом обжалованого на кару смерти через повішенє. Айхінґер признав ся до вини убийства, а оправдував ся великою нуждою і якимсь непритомним станом духа підчас злочину. Розправа виказала, що Айхінґер в цїлім житю поводив ся легкодушно; перейшов з католицизму на юдаїзм, щоби подружити ся з жидівкою Рабиновичівною, фальшував підписи офіцирів, а вкінци маючи 60 зр. місячно платнї, накупив меблїв до мешканя на таку велику суму, що відтак мусів платити місячно над 50 зр. на рати Психіятри орекли, що у Айхінґера нема слїду нїякого умислового збоченя.

— **Огнї.** Дня 15 с. м. вибух огонь в Старій Ропі, староміского повіта і знищив 4 загороди селяньскі. Шкода 2700 зр. була обезпечена лише на 200 зр. — В Дроговижи погоріли в марті 4 хати. Шкода 2500 зр. була обезпечена на 500 зр. Причиною огня була неосторожність. — В Демни, жидачівского повіта, знищив огонь 11 с. м. одну загороду, вартости 400 зр. Будинки були обезпечені в товаристві „Днїстер“.

— **О будучности ґазу** мав оногди проф. Ґостковский в політехнічнім товаристві у Львові відчит при численній участи слухателїв не лише зі Львова, але й умисно прибувших з Перемишля і Ярослава. По відчитї товариство політехнічне вибрало для сеї справи осібну комісию.

— **Дивний випадок** лучив ся в Вижнянах, повіта львівского. В тім селї слабував вже від довшого часу один селянин і дня 22 с. м. помер. Жінка, родина і знакомі зібрали ся, зложили на лаві небіщика, в церкві подзвонили єму, а грабар копав вже гріб. Зібрані при небіщику люди розмовляли голосно про его добрі і злі прикмети, коли нараз небіщик піднїс ся і сїв на лаві. Спокійним голосом заповів він всїм зібраним, що ще не умер, але зробить се за три днї. Повстав переполох і метушня і аж відважнїйші приблизили ся до мнимого небіщика, перенесли его на ліжко та подали єму поміч. Але се не на много придало ся, бо недужий помер на правду вже по двох годинах, мимо свого попередного заповідженя.

— **Померли:** Михайло Киршак, бувший заступник учителя гімназиї тернопільскої, а відтак рускої у Львові дня 4 с. м. по кількалїтній невилїчимій недузї, в родиннїй своїй місцевости Устю Зеленім, в 38-мім роцї житя; — Юстин Титла, вислужений управитель народних шкіл з Угнова, в Винниках під Львовом, в 56-тім роцї житя.

Господарство, промисл і торговля.

Продукция яєць а рільне господарство.

У нас як цїле господарство рільне єсть взагалї ще дуже занедбане, так ще більше побічні его галузи. Наші господарі, і то навіть більші, ще дуже мало звертають увагу на то, щоби попри головній продукциї збіжа займати ся ще й побічною продукциєю таких артикулів, котрі стоять в звязи з господарством рільним, а котрі можуть приносити господареви не малі зиски. До такої побічної, але дуже важної

копа. Там житє єї також не було солодке: свекруха, сварлива, зла баба робила невісткою як конем, їла єї живцем і звалила на неї всю роботу дома.

Родина не належала до богатих і роботи було аж надто, але Настя і тепер не жалувала ся, працюючи за троїх.

Тимчасом муж, що робив при фабрицї в Петербурзї, взяв єї до себе.

— Ну, і як-же там жило ся? — запитав я єї.

— Звістно як на фабрицї, — відповіла — платня мала, їда лиха, а що вже мешканє і не приведи Господи, всї за покотом спали на землї.

— А що-ж жонаті робітники не живуть в осібних мешканях?

— Живуть, пане, чому нї, лише і мешканя для родин не лїпші, в пивницях або на подах, зимно, мокро. Я хотїла іти на службу, але муж не пустив: „жий, каже, при менї“ — ну і я жила. Так минуло два роки. Вкінци муж сам віддав мене на службу мити посуду у одного купця. Там було лекше жити, лише мій Прокіп став гуляти, і відбирав від мене всю мою плату. Бувало добре напросиш ся, заки випросиш, щоби хоч рубля лишив.

— Тобі — каже — на що?

— Як — кажу — на що, цїлком обносила ся, нема в що одїтись.

— Ади яка панї, захотїлось їй убиратись! І відбере всьо до копійки.

— Ти сама винна — замітила жінка — за много поблажала чоловікови; з самого початку було відмовити і конець.

— Ох, матїнко — відозвала ся Настя — як тут відмовити, атже чоловік, ба й дуже побивав. Раз побив мало не до смерти за те, що не хотїла дати гроший, та дякувати Богу вступили ся люди, там де я жила. За те він дуже на мене погнївав ся і взяв з доброго місця.

— Жий — каже — знов зі мною на фабрицї.

Тількож нас і з фабрики нагнали, бо дуже пиячив. Дуже нам тодї прикро було, не було що їсти і я стала ходити до прачки на поденну роботу; тілько й тим жили.

— А муж нїчого не заробляв?

— Робив трохи, лише що всьо пропивав. Вкінци пішов до цегольнї і мене там взяв. Чого вже ми там не натерпіли ся — і розказувати сумно. Пізно в осени ночували в стодолї а прикрити ся не було чим — всьо попродали або заставили Там я бачить ся простудила ся; мене вхопила горячка чи яка инша недуга, вже не знаю, лише що мене завезли до шпиталя і я там довго мучила ся. Кажуть, що ледве не умерла. Як мене випустили, я поплела ся на цегольню до мужа. На фіакра не було гроший і я пішла пішки, заточуючись від слабости, як пяна. На цегольни я мужа не найшла, его нагнали звідтам, а куди він дїв ся — нїхто не знав. До шпиталя він до мене нї разу не приходив і я лишила ся сама одна на улици. Не знала, де дїти ся і що мені робити — говорила Настя дальше. — На село їхати не було за що; всього сїм копійок лишило ся при души, річий також нїяких, щоби продати або заставити — в клунку була одна сорочка вже цїлком зношена та пара драних вовняних панчіх. Пішла я по улици, сама не знаю куди — іду та плачу. Нараз стрітила мене якась панночка, одїта вся в чорнім, хороша така, молода.

— „Чого — каже — плачеш, голубко?“

Я їй розповіла. „Зі шпиталю, кажу, вийшла, муж пропав, не знаю, де дїти ся“.

— „Коли так, каже, то ходи *сестро* зі мною“.

Але я вже й іти не могла, хиталась, трохи не упала. Она закликала фіякра, посадила мене, сама сїла побіч і повезла до себе.

Чи довго була Настя у панї, що подала їй на улици поміч, не знати, бо она знов занедужала і стратила память, але панї була дїйстно добра, она не відіслала єї до шпиталя, а лишила у себе і сама заходжувала ся коло неї в часї недуги.

Коли Настя прийшла знов до памяти, побачила, що она в великій ясній комнатї, на мягкій постели і не могла прийти до себе від зачудованя, де она і як попала в таку розкіш. Незабавом отворили ся двері і до комнати війшла молода панї, одїта в чорне, з „ангельским лицем“, немов який привид, як казала Настя.

Она стала говорити з нею тихо, ласкаво, розповіла, як стрітила єї і подала поміч на улици. Посидїла довше коло єї постели і читала їй в голос Євангелиє. Потїшила єї, успокоїла та обіцяла помочи і не лишити єї.

Настя очевидячки була й доси пересьвідчена, що єї добродійка була якимсь надприродним єством, щось посередне між ангелом і чоловіком і що взагалї в тій порі єї житя, стало ся з нею щось чудесного.

Панї учила недужу відказати ся від сьвітової марности, проповідала їй горячу віру в Христа і заєдно повтаряла, що хто „увірив, той буде спасений“.

Ми догадували ся, що се мусїла бути одна з учениць секти Пашкова і здає ся не помилились.

Але Настя все повтаряла, що у панї було „ангельске“ лице і що она не говорила як люди, а по Божому та що читала Божі книжкі.

Як би там оно не було, але панї з „ангельским“ лицем таки зробила добродїйство Настї: вилїчила єї, відплекала, одїла, обдарувала чим могла і вкінци призначила на службу, до притулку для дїтий, котрим сама заві-

продукциї в господарстві рільнім, належить продукция яєць.

Яйцї належать до тих артикулів поживи, котрих найбільше зуживає ся таки в краю і взагалї в цїлій нашій монархії, а котрий крім того вивозить ся ще в значній скількости за границю, головно до Нїмеччини і Анґлії. Наша монархія не єсть навіть в силї доставити тілько яєць, кілько потребує заграниця і длятого закуповує їх з Росиї, а перепродує до Нїмеччини і Анґлії. Як велике єсть зужиткованє яєць, нехай покажуть отсї числа. Сама Нїмеччина зужиткувала в 10 місяцях (від сїчня до жовтня) 1894 р. не менше лиш 722.744 метричних сотнарів яєць, а Анґлія в тім самім часї 9,893.043 великих соток (велика сотка або подвійна копа має 120 штук), вартости 3,136.334 фунтів штерлїнґів, або (коли фунт штерлїнґів возьмемо по 12 зр.) більше як 36 міліонів зр. В тім самім часї доставила Австро-Угорщина Нїмеччинї 390.579 q (квінталїв або метричних сотнарів) яєць. Сих кілька чисел показує достаточно, як великої ваги єсть торговля а з нею і продукция яєць.

З сего виходить, що продукция яєць приносила би в кождім господарстві добрий дохід, коби лиш господар бодай трохи о то подбав. Хто же схоче о то подбати, то мусить зважати головно на сї три точки: 1) Кождий господар (взглядно господиня) повинен постарати ся о такі курки, котрі добре несуть ся а відтак о їх розплодок. То значить: не досить мати добрий рід курок, але треба ще й що року постарати ся о свіжого когута з того самого рода, але від иншого господаря. Тим способом відсьвіжить ся кров курий і они не будуть зводити ся. Старих когутів не треба тримати. — 2) Старших як півчетверта року курок не треба держати, бо они не несуть ся вже добре. Коли-ж мимо того курки не несуть ся добре, то треба кожду окремо випробовати, як она несе ся і скоро она в тім часї, коли кури найбільше несуть ся, не зносить 4 або 5 яєць на тиждень, то треба єї зараз позбути ся. — 3) Передовсїм треба зважати на спосіб годованя курий. Кожда курка, щоби була добре годована, потребує що дня 10 дека зерна; але годовати кури самим зерном, коштувало би дуже дорого і длятого п біч зерна треба давати ще й що иншого, головно: заминку з ґрису, всїлякі відпадки з кухнї, зеленину, як кропиву, підбіл і капусту, а коли хто може, то повинен старати ся діставати з різниць в містї кров з худоби та всїлякі відпадки з мяса. В зимі добре єсть давати курам посїкану моркву, від чого жовтка будуть красно жовті. Позаяк кури мусять то, що з'їдять, розмягчувати насамперед у волї, а до того потребують також піску і камінчиків, то добре єсть посипати місце перед курником грубим піском, особливо же в зимі, коли кури по найбільшій части мусять в курнику сидїти. Для травленя і витвореня шкаралупи на яйцях потребують кури також вапна, длятого треба їм посипати тинк з муру або до заминки домішувати мілко потовчену шкаралупу з яєць, крейду або також кістяну муку.

Як пізнавати наперед погоду і непогоду. Одна нїмецка часопись каже, що рубачї в ческих і баварских лїсах уживають дуже доброго а простого способу, котрим розпізнають наперед, чи буде погода або непогода. До того відтинають они з молодої ялички вершок понизше першого очертка галузок, обтинають з него всї галузки, а лишають лиш одну і обдирають з неї кору; відтак прибивають той відтятий вершок на стїну так, щоби галузка звисала в долину. Скоро має бути красна погода, галузка загинає ся до гори — барометер іде в гору; коли-ж має бути непогода, галузка відгинає ся в долину — барометер спадає. Спосіб добрий, можна его спробовати.

Правдиві коралї можна очистити і надати їм знову красний полиск в той посіб, що намочує ся їх у теплу (не горячу) воду, в котрій розпущена сода або поташ. В чверть години виймає ся коралї з води і чистить ся їх щіткою умоченою в тепле милиниє (воду з милом), а відтак сушить ся їх годину або дві в огрітім трачиню.

Натина з гороху доваренят. Так само як лободу і шпінат, можна варити і натину з молодого гороху, особливо цукрового. В тій цїли засїває ся грядку гороху коли небудь почавши від марта аж до самої осени, а коли натина доросте до висоти 15 або 18 центіметрів, врізує ся єї і варить ся так само як шпінат або лободу. В зимі або з початком весни, коли ще в огороді не можна нїчого робити, засїває ся горох в скринках в хатї, а в короткім часї можна мати з него добру і смачну страву.

Вудженину і ковбаси можна на лїто прятати в той спосіб, що пересїває ся сухий попіл з дерева і сипле ся его на 2 до 3 центіметри грубо на дно дїжи, а на то кладе ся верству вудженого мяса або ковбас і засипує ся їх попелом; на горішну верству попелу приходить знов верства мяса і т. д., аж на конець все засипле ся попелом і дїжу ставить ся тогди в холоднім місци. Тим способом може вудженина держати ся дуже довго і безпечно від миший, а до ужитку треба єї лиш добре обмити.

Від мух можна добре забезпечити ся в той спосіб, коли вибілить ся стїни і стелю вапном, до котрого додасть ся ще й трохи галуну. Галун в сїм случаю зовсїм не єсть шкідливий здоровлю.

— **Про стан засївів** в половинї цьвітня подає австрийске міністерство рільництва такі подробицї: Осїнні засїви перетримали досить добре остру зиму, хоч пшениця трохи потерпіла на перезимованю. Також миши наробили богато шкоди. Веґетация в наслідок зими спинена, але розріст був дуже успішний. Лїтні засїви відложені з причини довготреваючої зими і вогкости землї. Се спізнене може виносити в відношеню до инших лїт 2—3 тиждні. Засїви заповідають ся добре: цукрові бураки і бараболї, котрі вже денеде садять, видадуть здаєть ся менше обильні плоди. Богато лугів стояло по станю снїгів під водою, а се позваляє надїяти ся доброї пашї. Дерева овочеві потерпіли місцями від снїгу, особливо молоді деревця від заяців. Винна лоза добре перезимувала і декуди (як в Тироли) сочиста, що подає добру надїю.

---

dувала. Що-до моральної науки, то прачка не порозуміла єї. Она і так жила цїле житє не для себе а для других, вірила в Христа, постила, ходила до церкви, а чого ще від неї хотять — она не могла розібрати і за те називала себе великою грішницею.

В притулку, де завідувала білєм і одежию, Настя цїлком відотхнула, жила спокійно і щасливо, але під конець року єї муж-мучитель знов появив ся на сцену, а з ним вернуло ся і давне лихо. Знов став він відбирати від неї всї грошї і скінчив таким скандалом, що его мусїли віддати на поліцию. З ним разом відійшла і Настя, котра очевидячки поставила собі за правило не лишати ся в тих місцях, де єї муж допускав ся скандалїв і робила се з сорому і совісти перед людьми.

Так було з місцем в притулку, так було і у нас. Прачка наша пішла і ми стратили єї з очий.

II.

Минуло два роки, єсли не більше. Раз якось моя жінка, проходжуючи ся з дїтьми, стрітила на улици Настю, що побачивши єї дуже утїшила ся і стала знов просити ся до нас на службу.

На другий день прийшла вже Настя до нас. Ми взяли єї охотно, тим більше, що муж був на селї і, як здавало ся, в добрих руках. Він так розпив ся в Петербурзї, що его вислали шупасом до села і приказали жити у вітця, Настиного свекра.

Після єї оповіданя, свекор, твердий старець, не любив дивити ся через пальцї і була оправдана надія, що він не випустить більше сина з під свого нагляду, а запряже его на селї до тяжкої роботи.

— Лише, щоби мене не взивали там — говорила Настя — а вже єму батько не попівить, дур з голови вибє; сам же він тверезий, та й мій Прокіп і каплї в рот не брав в селї.

Словом надії були рожеві. Настя помолодїла, повеселїла і єї ще більше полюбили у нас в родинї. Єї піснї роздавали ся часто по домі, а особливо коли ми лїтом переїхали на село.

— Ось як весело живе ся без мужа! — зажартував я одного разу, переходячи подвірем попри прачку, де она розвішувала біле і заливалась дзвінкою піснею про якусь березу, стоячу одиноко на горі.

Она почервенїла, замовкла на хвилю, але пісня роздала ся ще голоснїйше, скоро я вийшов в огород, де на бальконї сидїла жінка.

— Люблю сю жінку, — сказала она, — люблю і єї піснї. Як гарно сьпіває.

— Добра женщина, — відповів я — таких мало і серед нас.

— Певне! А знаєш, що я хочу єї взяти за няньку до дїтий.

— Дуже добре.

На жаль ті пляни не удали ся. В осени, коли ми приїхали до міста, прачка дістала з села письмо, що кинуло єї в розпуку. Єї Прокіп пропав без вісти, покинувши самовільно родинний дім. Єму або було тяжко під комендою батька, або затужив надто за горівкою, досить що пропав і слїд за ним щез. Кілько не шукали і розвідувались всюди — не найшли і в селї стали говорити, що з ним стало ся щось недоброго: або нечистий завів его куди, або погубив его який лихий чоловік.

Настя заливала ся сльозами.

(Конець буде.)

Телеграми.

Відень 26 цьвітня. У п. Міністра фінансів відбув ся вчера вечерок, на котрий було запрошених около 1700 осіб.

Люблина 26 цьвітня. Ситуация трохи поправилась; вчера через цїлий день і в ночи не було землетрясеня.

Білград 26 цьвітня Президентом скупштини вибраний Николаєвич.

Дармштадт 26 цьвітня. Вчера приїхала тут анґлїйска королева Вікторія.

Рух поїздів зелїзничих

зажний від 1 мая 1894, після львівск. год

Відходять до

	Поспішний		Особові			
Кракова	3 00	10·46	[illegible]·26	11 11	7·51	–
Підволочиск	6·44	3 20	10 16	11 11		–
Підвол. Підзам	6·58	3·42	10·40	11·3[illegible]		
Черновець	6·51		10·51	3·31	11·06	–
Стрия			10·2[illegible]	7·21	3·41	[illegible]
Белзця			[illegible]·56	7·21		–

Приходять з

Кракова	3 08	5·01	6·46	9·36	9·36	
Підволочиск	2 48	10·06	6·21	9·46		—
Підвол. Підзам	2·34	9·[illegible]	9·21	5·55		
Черновець	10 16		7·11	8.13	1·08	2 5[illegible]
Стрия			9·23	9·10	12 46	—
Белзця	–		8·24	5·21	–	–

Числа підчеркнені, означають порнічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. ра[illegible]

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і спродає

всякі ефекти і монети

по курсі деннім найдокладнійшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацію поручає:

- $4\frac{1}{2}\%$ листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 5% листи гіпотечні без премиї
- $4\frac{1}{2}\%$ листи Тов. кредитового земс.
- $4\frac{1}{2}\%$ листи Банку краєвого
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку краєву галицку
- 4% пожичку пропінацийну галицку
- 5% „ „ буковиньску
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорскої желїзної дороги державної
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку пропінацийну угорску

4% угорскі Облигациї индемнізацийні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає **по цїнах найкористнїйших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 6

Ц. к. управ. рафінерия спірітусу, фабрика руму, лікерів і оцту

Юлїя Міколяша Наслїдників

Яков Шпрехер і Спілка

поручає найлучші розоліси, лікери, славні горівки польскі, стару старку, руми краєві і заграничні, коняк, сливовицю і т. д.

Одинока фабрика в краю, що виробляє спірітус без запаху і **алькоголь абсолютний** 100/100 до цілий лїчничих. 22

Склади для міста Львова:

ул. Коперніка ч. 9., в торговли Вп. Е. Рідля площа Марияцка і в головнім складї вод мінеральних улиця Кароля Людвика ч. 29.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах оригінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd-y“

ANTICOHOL одиноке певно скуточне средство навіть **при неустаючім налозї до пития** дає ся легко і без смаку ужити **з як найлучшим успіхом**. За нешкідливість ґарантує ся. Письма з подякою стоять до диспозициї. Пуделко разом з поученем 3 зр. = 6 марок, 1 більше пуделко для хорих довші літа 5 зр. = 10 марок. За попередним присланем готівки посилка franco.

Правдивий дістати мож лиш в: Salvator-Apotheke, Gross-Becskerek, Nr. 35 Öst.-Ung. 33

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Газету Львівскої“ принимає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Всї прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хемікалия найдешевше купити можна вирост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.